

Celebrar cada dia que les lletres encara es posen dempeus

La Institució de les Lletres Catalanes fa 80 anys en plena incertesa política

Crònica

TONI VALL
BARCELONA

“Espero meravelles a cada cantonada”. Se li acudeix a un que potser és aquest vers de Montserrat Abelló, cantat ahir per Mirna Vilasis, una bona manera de resumir i condensar les essències creatives i transformadores de la cultura. Ve a tomb pensar-hi a l'hora de celebrar el 80è aniversari de la Institució de les Lletres Catalanes (ILC), cosa que va passar ahir a la tarda als jardins del Palau Robert de Barcelona. Era, de fet, una doble celebració, ja que es compleixen també 30 anys des que la institució es va recuperar, l'any 1987, gairebé 50 anys després d'haver estat abolida durant la Guerra Civil, molt poc temps després de la seva creació l'any 1937.

L'acte de celebració va posar de manifest el moment de trista excepcionalitat que viuen la ILC i la cultura catalana actual, subjectes a la incertesa de la vida política del país. A través de la recitació musicada de paraules d'artistes com Pere Quart,

Caterina Albert, Marià Villangómez, Rosa Fabregat, Montserrat Roig, Vicent Andrés Estellés, Mireia Calafell, Felícia Fuster i Maria-Mercè Marçal, entre d'altres, es posava en valor la força de la literatura catalana, força per injectar força en el present. Així va voler deixar-ho clar, per exemple, Oriol Pi de Cabanyes, director de la ILC l'any 1987: “Vam recomençar amb una sabata i una espadenya i un pressupost molt precari. Avui, el record de temps foscos ens pot ajudar a superar els que vivim”. Laura Borràs, actual directora, va lamentar la intervenció dels comptes públics de la Generalitat per part del govern central, cosa que fa que ara mateix el pressupost de la ILC sigui “zero”. Malgrat això, va voler destacar la complicitat i els esforços dels escriptors i el món editorial amb la Institució: “Les fidelitats i les militàncies sempre han estat al nostre costat”.

'Fahrenheit 451'

En el mateix sentit es va expressar l'actual conseller de Cultura, Lluís Puig, que va llegir unes paraules de Joan Guitart, conseller l'any 1987, que no va poder ser-hi en persona. “Ens fan falta més cançons, més poemes, més repertori i més música”, va concloure Puig abans de recordar-se de *Fahrenheit 451*, la magna

Efemèride
L'entitat també celebrava els 30 anys de la recuperació, el 1987

Refugi
L'acte recorda la força que sempre ha aportat la literatura al país

obra de Ray Bradbury, en què els llibres estaven prohibits. Una de les moltes al·lusions a la preocupació que plana sobre el subconscient col·lectiu d'avui. Molt eloqüent el poeta Biel Mesquida en parlar de “repressió bàrbara i insurrecció reconciliadora” i en recalcar que “quan les coses van mal dades la literatura sempre està en primera línia”.

L'actriu Estel Solé –que va conduir l'acte juntament amb Toni Puntí– va llegir fragments d'*Incerta glòria*, de Joan Sales, i d'*Els vençuts*, de Xavier Benguerel, i vam escoltar les actuacions de músics com Borja Penalba, David Caño, Xavi Múrcia, Josep Tero, Mire Vives i el grup Les Kol·lontai. Una de les seves membres, Sílvia Comes, va ser també clara i concisa: “Avui el to és entre trist i esperançat. Avui les lletres es posen dempeus”. Francesc Parcerisas, l'única persona que ha sigut director i degà de la ILC, va destacar que la personalitat de la institució està molt marcada per anar “de baix cap a dalt”, i a criteri seu això és el que li injecta força i sentit: “Ha de representar tothom, mantenir la independència i dialogar amb el govern del país”. Isabel-Clara Simó, degana actual, tenia les paraules oportunes per concloure: “Tenim cultura, llibres, cançons, poemes... i intel·ligència”. —

Un moment de l'actuació del cantant i compositor valencià Borja Penalba. JORDI ROVIRALTA